

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

An Tutor, vel Curator.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

si culpa nam si cum culpa, tunc teneretur, vel iterum
perpetuam vel prioribus votis satisfacere. Sicut enim pro-
prio Religiosa ita & vota biennij imbibunt condi-
tione perseverandi, quantum est ex se, in Religione,
non perseverandi, quantum est ex se, in Religione,
ergo quis ex culpa sua non perseverat, non observat
conditionem à se dependentem: ergo non ponit mate-
riam subrogatam: ergo obligatur reverti ad priora vo-
ta, vel certe iterum ingrediatur Religionem, nam sic
subrogatam materiam apponet.

Permitto secundo, ex vi dictorum votorum dien-
tine dicta commutatione non extingui, sed solum sus-
pendi vota precedentia. Ita idem, loco citato. Ratio est
quia hæc prerogativa conceditur professioni solemnij
Religiosis: at vota biennij vera professio solemnij non
est: & merito in Can. 2. pr. Congregationis Societatis id
dicitur explicatum est, dum ibidem dicitur: *Revertenti in
seculum revolvitur vota, illamque iterum obligare.*

Nota autem ad commutationem explicatam num. 5.
requirit ipsius votantis, vel superioris intentionem: non
enim commutatur vota sine voluntate ejus, qui com-
mutat: At ad suspensionem explicatam num. 2. illam non
requirit, cum ea suspensio sequatur veluti ex natura sua
ad ejusmodi status assumptionem.

8. Ex dictis collige, resolutionem propositam difficul-
tatis: Nam quia audiui Antonium suorum votorum
commutationem nec intendisse, nec à Superioribus Ma-
gistris: ideo ejus vota in seculo emissam, si non fuerint à
Patre legitime irritata, suspensa solum fuerunt per vota
biennij: quare per regressum ad seculum reviviscant, &
illam rem faciant, necesse est.

Difficultas secunda.

An Pater poterit Vota Antonij irritare?

9. Dico Patrem potuisse licite, & valide, dummodo
Antonius egressus à pubertate vota legitime non ratifi-
cavit. Ita Doctores mox citandi, & passim. Ratio est, quia
propter dominativam potestatem, qua potest in filium
legitimum, immo & in illegitimum: Vide Castro Pal.
num. 3. tract. 1. §. 1. diff. 2. p. 7. n. 5. quando tamen pro hoc
non addit tutor; de qua tamen vide infra lib. 5. cap. 3.
(1. n. 12.) vota omnia filiorum impuberum (ide est, in for-
maliis usque ad duodecimum annum, in masculis usque
ad decimum quartum completos) vota, inquam, impube-
rum habent imbitam hanc conditionem si Pater con-
sentiat, vel non contra adiciat. Id quod recte, si ex jure na-
ture, si ex jure Ecclesiastico, dispositum est, ut imbe-
cillitati ejus ætatis consulatur. Si ergo Pater libere hanc
conditionem non ponit, jam omne votum corrumpit: Nec
solum potest Pater hæc vota irrita reddere, dum adhuc
filius impubertatem tenet: sed etiam quocumque tem-
pore post adeptam pubertatem, quia semper militat ra-
tio, quod ea vota fuerint nuncupata tempore ætatis im-
pubertatis. Ita Cajet. Navarrus, Sanchez, Lessius, Bonaci-
us, Suarez, Valentia, alique apud Castro Pal. loco citato
p. 4. num. 5. contra Sotum Arag. aliosque ab eodem
citatos.

10. Extenditur hæc patris potestas ad prædicta om-
nia vota in impubertate emissam, licet implenda tempore
pubertatis, seu implenda, quando filius fuerit sui juris.
Verbi gratia, ad vota, quæ nunc puer undecimum an-
num ægis emittit de elemosyna danda, de jejunando,
de peregrinando, etiam quando ipse erit grandior, quan-
do sua bona possederit, &c. Ita Sanchez lib. 4. in Decal.
cap. 19. num. 3. quidquid dicat Castro Pal. d. p. 3. §. 4. num. 2.
Ratio est, quia irritativa hæc potestas fundatur in imper-
fectione, quæ puer votum emittit: at hæc votandi im-
perfectio jam adfuit tempore, quo ea vota fuerunt emissam.

11. Extenditur item ad aliqua vota facta à filio post
pubertatem, si tamen adhuc sit sub potestate Patris: Ita
idem apud eundem Castro Pal. d. part. 2. §. 7. num. 9. hæc
autem sunt omnia, & sola vota, quæ præjudicant dictæ
patris potestati, Quandoquidem ab hac egrediatur, vide

Molin. tom. 1. de instit. d. 240. Anton. Gom. l. 47. Titul.
num. 1. & passim. Jurisconsulti. Ratio est, quia circa hæc
jus ipse non habet disponendi: esto de aliis, in quibus
est sui juris, disponere, atque adeo votare sine depen-
dentia potest.

12. Hinc non solum elemosynam dicto tempore
promissam ex bonis ad patrem spectantibus, sed longas
etiam peregrinationes, diuturnam à domo absentiam,
jejunia immoderata, & longas orationes, quibus domus
perturbatur, vel quibus filius infirmari timetur, potest
irritare pater dicto filio puberi. Contra vota Religionis,
Castitatis, & dandæ elemosynæ ex suo peculio irritare
non potest. Sic Sanchez lib. 4. in Decalog. cap. 35. idem
est in voto de frequentandis Sacramentis, de jejunij
orationeque moderatis; deque similibus eodem dicto
tempore promissis: quæ cum nihil præjudicent patriæ
potestati, irritare non valet pater: quia in his sui juris
est pater.

13. Nota posse à patre fieri irritationem, etiam con-
tradicente filio: quia patria potestas non dependet in
suo usu à filij voluntate. Nec obstat commutationem
voti non posse intentari invito votente: non obstat, in-
quam, quia in commutatione votens acceptare debet
materiam subrogandam, ad quod requiritur consensus
votantis: quod non est in irritatione: nam propterea
probabile etiam reputatur cum Castro Pal. diff. 2. citat.
p. 4. num. 6. contra Suarium lib. 6. de voto, cap. 1. num. 13. ex
gravissima causa posse dispensationem voti tradi invito;
quia liberam habet Prælati potestatem dispensandi;
nec à subdito dependentem, licet necessario, non nisi ex
rationabili causa, exercendam.

14. Quæres. Requiriturne causa, ut prædicta vota
irritet Pater; Respondeo, quamvis aliqui, ut Lessius lib.
2. cap. 40. diff. 12. num. 70. & dub. 3. num. 76. Layman lib. 4.
tract. 4. cap. 7. num. 18. causam requirant, asserantque sine
illa tam irritantem patrem, quam filium irritationem
petentem, peccare venialiter: aliqui verò id negant; ut
Azor. p. 1. lib. 1. c. 7. q. 1. citans Sylvest. Angel. aliosque
Basil. de Pont. de matrim. cap. 17. num. 12. video tandem
utrosque Doctores quoad praxim esse concordēs: faten-
tur enim & illi causam ad excusandum à quacumque cul-
pa, eam unam sufficientem esse: quia scilicet gravatum
se filius voto sentiat, cum igitur tam modica causa sit sa-
tis moraliter loquendo, culpa semper evitabitur. Sic San-
chez lib. 4. in Dec. cap. 24. n. 15. p. 16.

15. Quid, si pater concessit licentiam votandi, vel vo-
tum filij confirmavit, licetne valebit deinceps irritare?

Negativam sententiam sectantur Lessius lib. 2. cap. 40.
diff. 10. nam. 76. citans Cajet. & Panor. Suarez lib. 6. de
voto cap. 8. num. 7. sed probabilior est affirmativa
puto cum Sanchez lib. 3. in Decalog. cap. 27. num. 18. & 21.
& Layman lib. 4. tract. 4. cap. 7. num. 17. quia per licentiam
concessam non se pater privat, nec se privare potest po-
testate, quam à natura, vel à jure habet irritandi. Vnum
limita: nam si votum sit reale, paterque per licentiam
concessam filio illud emittendi, tacite, vel expresse rem
promissam filio donavit, ut per totam de ea disponderet
non posset revocare, quia eam à suo dominio jam abdi-
cavit. Si Pater promissit non irritari an adhuc possit di-
cam mox num. 37.

16. Ex dictis collige Patrem tunc potuisse Antonio
irritare prædicta vota: quia nulla sua licentia fuerunt
emissa. Si ergo eorum legitima ratificatio subsécuta non
est, (de qua tamen mox) liber à votis est filius.

Difficultas tertia.

An Tutor, vel Curator, &c.

17. Tutor, dum Tutoris officio fungitur, potest om-
nia pupilli vota facta in impubertate irritare, quæ po-
test pater, ejus enim loco succedit. Ita Cast. d. d. 2. p. 7.
num. 6. ex communi sententia. Idem jus est in Curatore
quoad vota facta concernentia ad bonum temporale;
vel

vel præjudicantia gubernationi domus: ita Sanchez lib. 4. in Decalog. cap. 35. num. 69. alios citans in hoc enim Patris & Tutoris vicem subit Curator, dum Curatoris munus obit. Tutor autem datur pupillo usque ad 14. annum completum: Curator datur minori, id est, dicto anno 14. usque ad 25. item completum. Quam difficultas de Tutore, vel Curatore superveniente, videatur num. 42.

18. Quid, si sint plures Tutores, vel Curatores? Respondet cum Bon. d. 4. q. 2. p. 4. §. 7. n. 24. sine, quemlibet ex his posse: quia hæc potestas iis convenit ratione officij, nec videtur concessa dependenter à socio.

19. Sed insurgit difficultas, An Curator irritare valeat Minoris vota etiam personalia, tempore impubertatis emissa: Negandum enim inde visum fuit Suarez tom. 2. de Relig. lib. 6. de Voto, cap. 6. num. 24. & 25. quia Curator non succedit loco patris in totum, perinde ac succedit Tutor; sed solum in administratione bonorum Dico tamen cum Sanchez lib. 4. in Dec. c. 50. n. 51. probabile esse posse, quandiu est in eorum numero: quia esto directe, & principaliter datur Curator in prædictum finem: datur tamen etiam secundo in filij personam.

20. Ex his vides patrum Tutorem, seu Curatorem valuisse Antonij vota irritare, nisi tamen votum Religionis confirmasset post pubertatem, de qua ratificatione mox. Dico (votum Religionis) nam alterum de elemosyna danda, etiam si Antonius ratificasset ante annos 25. cum fuerit reale, nec factum ex licentia patris, ut supponimus, potuisset à Curatore patruo usque ad 25. annos, ut modò diximus, irritari.

Difficultas Quarta.

An Mater, &c. Vbi, an Socer, &c.

21. Certum est ex Suarez lib. 6. de voto, cap. 6. num. 21. & passim, vivente patre, vel hoc mortuo, seu longissime agente, si tamen existimat Avus, Tutor, vel Curator filij, nihil Matrem posse circa irritationem votorum ejusdem sui filij: quia Mater nullam tunc in filium potestatem habet. Si verò omnibus illis sit filius destitutus, certe succedit Mater, & hac deficiente, Avia, poteritque vota filij in impubertate facta irritare, dum filius est impubes. Ratio non est, quia Mater tunc sit Tutrix, supponimus enim illam non esse Tutricem, licet Tutelam filij possit perere à Jure, sed est, quia de jure naturæ est, & tunc Mater, vel Avia impuberem filium, loco Patris gubernet, sitque Tutoris loco.

22. Duo hic sunt controversia. Primò. An Mater, quæ nec Tutrix, nec Curatrix sit possit, Patre, Avoque demortuis, vota filij emissa in impubertate irritare, non solum quando filius impubes, est, ut modò dixi; sed etiam postquam filius adeptus est pubertatem usque ad annum 25. dum scilicet est Minor, & non emancipatus. Ita Molina, Covar. alique apud Suarez loco citato, cap. 5. num. 1. Negat Sanchez lib. 4. in dec. cap. 30. num. 17. quia Matri, inquit, non concedendum est, nisi quod conceditur Tutori, At Tutor circa vota pupilli facta in impubertate nihil potest, ubi pupillus ab eadem egres- sus est. Addit Castro Palaus tom. 3. tract. 15. disp. 2. part. 7. num. 15. idemque Sanchez, hujus rei rationem esse, quia in jure §. Femina, instituitur de adoptione, Mater nullam habet potestatem neque in personam, neque in bona filij impuberis.

23. Sed certè probabile etiam iudico cum Sayr. in Clavi, lib. 6. cap. 14. num. ultim. Sà v. Irritatio, num. 1. posse, & ea prorsus ratione, quæ posse diximus num. 17. Curatorem. Ratio est, quia valde rationi consonum est, ut sicut Mater, aliis deficientibus, subintrat in Tutoris locum, ita etiam sic loco Curatoris: ergo eidem officia Curatoris non sunt deneganda. Ad ea, quæ contrà afferuntur, nego Matri non esse concedendum, quod conceditur Curatori: Nego, inquam, quia ejus loco ipsa succedit unde quantumvis Tutor omni privetur potestate in pu-

illum, quando hic, pubertatem acquirit, non tamen omni, privatur Mater, quia Tutor relicta tutela, non eo ipso subintrat in officium Curatoris, subintrat modo dicto Mater, Ad jura in contrarium, dic ea loqui de Matre, ut Mater est, non verò quando jure naturali in ea munera subintrat; vel loqui de rebus pertinentibus ad usum politicum, non verò spectantibus ad conscientiam. Ita Sanchez lib. 4. c. 30. n. 15. Cast. l. c. n. 7.

24. Vult item advertere discrimen non vulgare, quod num. 12. innui. Nam Pater potest irritare impuberis vota (intellige ex supradictis à num. 95. non confirmata post pubertatem) semper, etiam post longissimos filij annos, etiam post emancipationem, at Mater solum usque ad 25. annum filij non emancipati. Ratio est, quia vota impuberis propter ejus modicam discretionem censentur facta sub conditione, si Pater non contradicat, ut supra vidimus; cum ergo Pater semper talis remaneat, etiam post emancipationem, semper poterit irritare: At verò cum Mater, ut & Tutor, & Curator, irriter loco Patris, tamdiu poterit irritare, quandiu illius loco substituitur, hoc est, Tutor usque ad annum 14. filij, Curator usque ad 25. ejusdem non emancipati.

25. Secundò. An Mater filio minori prædicto possit irritare vota realia de bonis temporalibus, vel vota præjudicantia gubernationi domus, emissa tempore pubertatis? Certe plerique cum Suarez lib. 6. de voto, cap. 5. Sanchez lib. 5. cap. 35. num. 77. neque hæc realia, neque quæcunque alia emissa in dicto pubertatis tempore, posse, quia filius pubes nullo modo est sub Matris potestate, nec quoad se, nec quoad bona sua. Sed certè probabile est cum Sayr. in clavi, lib. 9. cap. 10. num. ultim. Sà v. Voti irritatio, num. 1. posse realia, vel præjudicantia; quia ex modò dictis Mater in hoc casu succedit loco Curatoris; ergo non est illi denegandum, quod ex omnibus Curatoris conceditur. Ita Suarez l. c. cap. 6. num. 21. Bonac. disp. 4. q. 2. p. 7. §. 2. n. 25. sine.

26. Ex his colligere potuisse genitricem, si non adfuisset, Curator, & filius non ratificasset, eidem filio consulere: sed, quia Curator adfuit, nihil Mater potuit pro filio.

27. Inquires obiter: Socer potestne vota irritare Geniti carnis Patre, Matre, Tutore, Curatore, &c. Respondet, Socerum tunc subintrare loco Patris, atque adeò posse, docet ex N. oterico Pater Tancredi de Relig. tom. 1. disp. 16. num. 6. sed id mihi difficile est; ipse autem promittit se hoc probatum, cum de Votoaget tom. secundò, de Religione quem molitur: expectemus ergo, donec videamus probationum vires.

Velim etiam expectes solutionem illius difficultatis, An Avus, vivente Patre, votum impuberis Nepotis irritare possit: De qua re dicam, Deo favente, lib. 5. infra, c. 2. §. 6. n. 14.

Difficultas quinta.

An Superior Religionis, &c.

Quoad Vota emissa in Religione.

28. Superiores possunt suis Religiosis omnia vota nuncupata in Religione etiam non impediencia ipsorum gubernationem irritare, præter vota constituenta statum Regularem, illique annexa, & præter votum assumendi strictiorem Religionem. Ita S. Thom. 2. 2. quest. 88. art. 8. ad 3. & 4. Layman. lib. 4. tract. 4. cap. 7. num. 6. Bonac. d. 4. q. 2. p. 7. §. 2. num. 26. alique apud ipsos, Ratio dicti est, quia assumpto eo modo vivendi, & obediendi in Religione, conveniens fuit, ut subditorum voluntas in totum à Superiore regeretur. Ratio exceptionis primæ est, quia quæ statum Religiosum constituunt, sunt fundamentum talis potestatis in Prælato: ergo si hæc irritari possent, ipsum fundamentum potestatis se ipsum everteret, quod est impossibile: cum Superior potestatem non habeat, suam potestatem, & ea quæ potestati adherent, destruendi, Ratio denique secundæ exceptionis est, quia in hoc subditi ex sacris Canonibus c. licet, de